

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“

Департамент по спорт

КАТЕДРА „ИНДИВИДУАЛНИ СПОРТОВЕ И РЕКРЕАЦИЯ“

РЕЦЕНЗИЯ

на проф. Йордан Костадинов Иванов, доктор, на дисертационния труд на Чавдар Петков Нинов, докторант на самостоятелна подготовка по професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по..., докторска програма Методика на обучението по физическо възпитание и спорт – *Превенция на травматизма към катедра „Индивидуални спортове и рекреация“.*

Тема на дисертационния труд: „Методика за превенция на травматизма за спортуващи студенти от Софийски университет“

Научен ръководител: проф. д-р Анжелина Янева

I. Данни за докторанта

Чавдар Петков Нинов е роден на 22.06.1959 г. в гр. Плевен. В своето последователно изграждане на образователната компонента, обуславяща неговото личностно развитие докторантът завършва ВИФ „Георги Димитров“ (НСА „Васил Левски“) с квалификации: учител по физическо възпитание и треньор по бокс (1986 г.); едногодишен курс по акупунктура в Ченг Ду, Китай (1987 г.); специализация по спортна травматология в АПРА Клиника, Антверпен (1997 г.); специализация по интра-мускулно стимулиране в Сиатъл, САЩ и Ванкувър Канада (2002 г.); ирисова диагностика и хомеопатия в College of Herbs & Natural Healing Hullq UK (2005 г.); медицинска хиропрактика в Ackermann College of Chiropractic, Stockholm, Sweden (2013 г.).

Професионално-приложната дейност на кандидата е изключително разнообразна: работи като терапевт в Ф. Д. „Левски-Спартак“ (1987-1990 г.) и в А. С. Милан, Антверпен (1992-2000 г.); получава и необходимото признание в организационно-управленската дейност като директор на “Ninov Instiuto per Scienze Alternative”, Лугано

(2000-2009 г.), директор на „Национален институт за интегративна медицина” – „Св. Йоан Рилски” (2009-2012 г.) и директор на Интернационална Миопунктуална Академия, АД (от 2012 г. до днес).

Чавдар Нинов е избран за член на международни организации (асоциации) във Великобритания, САЩ, Швеция, Испания и Канада по хиропрактика, акупунктура. Създател е на Ортопедичната Акупунктурна Система (Миопунктура за комплексно лечение на мускулната патология).

Образователната квалификация и осъществената продължителна специализирана и целенасочена професионална дейност на Чавдар Нинов са основа и предпоставка за разработка на дисертационния му труд на тема, свързана с травматизма и неговата превенция в областта на физическото възпитание и спорта в СУ „Св. Климент Охридски”.

II. Дисертационният труд - структура, актуалност, съдържание и приноси

Дисертационният труд е представен в обем от 157 стандартни страници. Структурата и съдържанието на труда, включва: увод; четири взаимосвързани глави (литературен обзор; методология на изследването; анализ на резултатите; изводи и препоръки); ползвани литературни и интернет източници – 179. От тях 78 на кирилица и 101 на латиница; приложения – 4. Трудът е много добре онагледен и илюстриран с 56 фигури (от тях – 33 снимки) и 19 таблици.

Един от съвременните проблеми за ефективната реализация на програмите по физическо възпитание и спорта във висшите училища (като задължителна, факултативна, свободно-избираема форма, включително и в спортните клубове и свободното време на студентите) е прилагане на съвременни научни подходи, средства и методики за превенция на травматизма в процеса на физическо възпитание и спорт във ВУ. Нещо повече, наличието на травматизъм, черепно-мозъчни увреждания, полифрагментозни фактори, увреждания на таза, увреждания на крайниците и други - впоследствие остават с трайно негативно въздействие върху здравословното състояние на бъдещите професионално подготвени специалисти за различните области на

обществото. Това в голяма степен определя социално-значимата функция на теоретичните и научно-приложни изследвания на система от методики за профилактика и превенция на травматизма на практикуващите физически упражнения и спорт в условията на висшите училища.

В глава втора коректно е формулирана целта на изследването, а именно „Да се изследва ефектът на въздействието на комплексна методика за обучение, профилактика и превенция на травматизма на студенти, спортуващи спорт, като част от учебната програма в различни специалности в Софийския университет“. От така поставената цел са формулирани и зададени 4 основни научноизследователски задачи.

В изследването са включени, редовни студенти от Софийския университет от учебни групи по фитнес и джудо, и представителните отбори по джудо – общо 72 студенти. От тях практикуващи фитнес и джудо, съответно 42 (28 жени и 14 мъже) и 30 (20 мъже и 10 жени).

За научно-приложното изследване докторантът прилага комплекс от методи: проучване и анализ на литературни и интернет източници, анкетен метод, спортно-педагогическо наблюдение, педагогически експеримент, установяване на кинезиологичния статус на практикуващите спорт, тестова батерия за изследване на физическото развитие и дееспособност, усещане за болка, математико-статистически методи.

Прави впечатление компетентността на докторанта при проектиране на експерименталната методика и експерименталния комплекс за профилактика и превенция на травматизма чрез средствата и методите на физическото възпитание и спорта – като един от крайните продукти на изследването.

В глава първа – „Литературен обзор“ (стр. 9-55) се проучват и анализират теоретични и научно-приложни аспекти на специфичните особености на травматизма. Особено внимание се отделя на: основните аспекти на структурата и същността на опорно-двигателния апарат и на неговите структурно-функционални компоненти, на патологичните изменения на опорно-двигателния апарат, особеностите и видовете на травматизма, както промените в мускулно-скелетната система.

Обект на анализа е физическото възпитание и спортът от гледна точка на хиподинамията и на степента на натоварването. Компетентна е позицията на Чавдар Нинов по отношение спецификата на качеството гъвкавост като едно от средствата за превенция на травматизма. На тази основа с експертна обосновка е изградена и работната хипотеза на изследването.

В глава трета (стр. 98-120) са представени и анализирани последователно и в съответна взаимовръзка резултатите от изследването: антропометричните показатели; мнението на студентите за занятията и отношението им към спортния и битовия травматизъм. Констатирано е, че 35% от изследваните лица имат физически увреждания – травми и контузии (фиг. 3.6.); 96% (фиг. 3.7) считат за необходимо да се вземат превантивни мерки, за да се преодолеят евентуални травми и контузии (вкл.: двигателни упражнения; физиотерапия; кинезитерапия; йога; туризъм); 84% изразяват готовност да участват в занимания, с профилираща насоченост - превенция на травматизма.

Чрез 5 степенна класификация е предоставена информация за кинезиологичния статус на практикуващите спорт, на мускулите на долен и горен крайник, както и експертна оценка на двигателния обем. Акцентът е поставен върху анализите на усещането за болка в гърба и данните за физическата дееспособност (с приложение на информативни тестове). Представен е сравнителен анализ на показателите за физическото развитие на студентите и на функционалното им развитие през периода на експеримента.

В съответствие с целта и задачите на изследването са формулирани съответните изводи и препоръки, които отразяват съдържателния характер на отделните глави.

Авторефератът е разработен прецизно, в съответствие със структурата и съдържанието на дисертационния труд. Докторантът представя списък от включени 3 съвместни научни публикации по темата на дисертационния труд („Експериментална методика за профилактика и превенция на травматизма при практикуващи спорт“; „Проучване мнението на студентите за познанията и отношението им към спортния и битовия травматизъм; „Установяване на

кинезиологичния статус на спортуващия и усещането за болка в гърба“) като в 2 от тях е първи автор.

Разглеждайки задълбочено анализа, трябва да отбележа, че дисертантът е успял да обоснове и разкрие някои полезни за спортологичната наука приноси моменти, които мога синтезирано да обобща по следния начин:

- чрез нова актуална информация е обогатена теорията на спортологията за теоретичните и научно-приложни аспекти на възможностите за превенция на травматизма при практикуващи спорт – студенти от СУ „Св. Климент Охридски“;
- апробирана и приложена е съвременна методика (модел) за проектиране и експериментиране на програми за превенция на травматизма в областта на физическото възпитание и спорта в условията на висшето училище – акцент целевата социална група на спортуващите студенти;
- резултатите от научно-приложното изследване и експериментирането на комплекса от тестове доказват възможността за тяхното приложение в превенцията на травматизма като фактор за повишаване на ефективността за практикуване на спорт в условията на ВУ в национален аспект.

В предложения ми за рецензия дисертационен труд са допуснати и някои слабости:

- във втора глава за метода на анкетното проучване би следвало да се разработи и проектира теоретичен модел;
- в дисертационния труд не са формулирани обобщаващи изводи от анализа на резултатите, касаещи крайния продукт от изследването – получените резултати и тяхното сравнение с хипотезата, целта и задачите.
- за отделните препоръки следва да се посочи конкретен потребител – индивидуален, обществен или институционален субект.
- копия от публикациите не са приложени към документацията, както не са посочени издателството и броя

на страниците. Това не дава възможност да се направи оценка на тяхното качество.

За бъдещата научно-приложна дейност на кандидата бих предложил да се реализира национален проект за теоретични и научно-приложни изследвания по превенция на травматизма в: практикуването на някои основни спортове (футбол, лека атлетика, баскетбол, волейбол, бойно-приложни спортове и др.); в училищата и детските градини, където подрастващите имат специфични възрастово-полови, медико-биологични, психологични и педагогични характеристики от гледна точка на практикуването на физически упражнения и спорт.

III. Заключение

От направеното до тук изложение можем да констатираме, че дисертацията е завършен научно-образователен продукт, който има непреходно значение за процеса на управление и развитие на физическото възпитание и спорта във висшите училища.

Въз основа на гореизложеното в рецензията с основание и убеденост предлагам на членовете на Научното жури да решат: Да оценят положително качествата и приносните моменти на дисертационния труд на Чавдар Нинов и след успешна публична защита на дисертационния труд да му присъдят образователната и научна степен „Доктор” по професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по....., докторска програма – „Методика на обучението по физическо възпитание и спорт – превенция на травматизма”.

19.05.2017 г.
София

Рецензент:
/проф. Йордан Иванов, доктор/